

Til Energistyrelsen

KL's høringssvar til vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet - ENS journalnummer 2020-13820.

Hermed fremsendes KL's høringssvar til vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Generelle bemærkninger

KL vil først og fremmest kvittere for at Energistyrelsen har udarbejdet vejledningen, samt løbende har involveret de relevante parter undervejs. Kommunerne modtager mange projektforslag siden 1. januar 2021, og en god vejledning i samfundsøkonomiske analyser, samt en god vejledning i projektbehandling er med til at sætte rammerne for en god og effektiv behandling samt godkendelse af projektforslagene.

KL er ligeledes positive over, at Energistyrelsen har taget flere af de punkter som KL har peget på som problematisk med ind i den nye vejledning.

KL er især tilfredse med, at Energistyrelsen har tydeliggjort rangordenen af data ved projektforslag, hvor faktiske data går forud erfaringsdata, der igen går forud teknologikatalogets data.

Energistyrelsen har givet udtryk for til efteråret 2021, at ville samle data fra bygningspuljen og offentliggøre dem, så de kan give et mere retvisende billede af den geografiske differencering i forhold til priser, samt tal om dimensionering af varmepumper. Det er i den henseende vigtigt, at Energistyrelsen anfører om disse priser og dimensionering indgår som erfaringsdata eller om de skal ses som et tillæg til teknologikataloget.

KL har bedt Energistyrelsen om at projektforslagene, herunder opsætning af beregningerne blev mere standardiseret. Baggrunden herfor er, at kommunerne får mange forskellige projektforslag ind, hvorfor en vis form for ensartethed ift. beregningerne vil lette sagsbehandlingen og tydeliggøre hvilke tal kommunerne skal tage udgangspunkt i. Denne udfordring kan måske også løses ved at der først i projektforslaget indsættes en forside med de vigtigste tal og side henvisning. Det vil lette kommunernes arbejde.

Nedenfor følger tekstnære kommentar til de enkelte afsnit.

Indhold og formål

Dato: 24. maj 2021

Sags ID: SAG-2021-02549
Dok. ID: 3087702

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

Det fremgår af afsnit 1.0 "*Fraviges denne vejlednings anvisninger vedrørende valg af forudsætninger, bør der argumenteres herfor*". Det er KL's vurdering, at "bør" skal erstattes af "skal". Ellers bliver det frivilligt for projektstiller, om de vil argumentere for hvorfor de har brugt en anden metode og ikke har fulgt vejledningens anvisninger. Den nuværende formulering bringer ligeledes usikkerhed om hvorvidt kommunen overhovedet kan forlange, at der skal argumenteres for det.

Ordvalget i afsnit 1.1 synes ligeledes at være selvmodsigende og skabe forvirring i forhold til metodevalg. Det fremgår at "*Den samfundsøkonomiske analyse, der skal indgå i et projektforslag efter varmforsyningsloven, skal være i overensstemmelse med denne vejledning. Energistyrelsen anbefaler derfor, at den samfundsøkonomiske analyse udarbejdes efter denne vejledning. Fravælges metoden i denne vejledning, skal den samfundsøkonomiske analyse være af tilsvarende karakter.*" Energistyrelsen går fra et påbud "skal" til "anbefaler" og giver til sidst muligheden for at fravælge metoden beskrevet i vejledningen. Dette giver et varieret metodevalg, der kan være svært for kommunerne at administrere. Derudover er det uklart hvad der defineres som "*tilsvarende karakter*", samt hvem har ansvaret for at vurdere, om metoden brugt til beregningen er af tilsvarende karakter?

Selskabsøkonomi, brugerøkonomi og samfundsøkonomi

Det fremgår at projektbekendtgørelse §15 stk. 10, at der skal laves samfundsøkonomisk analyse af alle relevante scenarier.

I vejledningen under afsnit 1.2 fremgår det ikke, hvem det er ansvarlig for at vurdere om et scenarie er relevant? Der er indsat et eksempel i forhold til projektforslag der vedrører produktionsanlæg på relevante scenarier. KL går ud fra at det er projektstiller der må anses for ansvarlig, men dette må gerne beskrives tydeligere i vejledningen.

Er der nogle formkrav til projektopstillers *redegørelse* for, hvorfor det i en konkrete situation ikke anses for relevant at sammenligne med andre alternativer?

Den samfundsøkonomiske analyse

KL er lidt usikker på, hvad der i afsnit 1.4 menes med at "*De på projektets ansøgningstidspunkt senest udmeldte forudsætninger i Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner skal anvendes*".

KL er generelt enig heri, men under pkt. 1 på side 3 i vejledningen giver Energistyrelsen muligheder for at fravige dette ved at skrive følgende:

- "*De beregningsforudsætninger, der anvendes i projektforslag efter varmforsyningsloven, skal være så retvisende som muligt.*"
- "*Det er centralt for behandlingen af projektforslag, at det fremgår tydeligt, hvilke forudsætninger der er anvendt i beregningerne, og hvad der ligger til grund for valg af forudsætninger.*"
- "*Fraviges denne vejlednings anvisninger vedrørende valg af forudsætninger, bør der argumenteres herfor.*"

Dato: 24. maj 2021

Sags ID: SAG-2021-02549
Dok. ID: 3087702

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 6

KL opfordrer Energistyrelsen til at sørger for at de to afsnit er overensstemmende.

Fastsættelse af projektområde

KL mener, at det kan være fordelagtigt at Energistyrelsen laver et eksempel for at vise præcis hvad der menes med delprojekter mm. under afsnit 2.2. hvor det fremgår at *"Ved projektforslag bestående af flere delprojekter skal det godtgøres, at de enkelte delprojekter hver især bidrager med en samfundsøkonomisk nettogevinst til projektet. På den måde sikres det, at det samlede projektforslag er mere fordelagtigt end en reduceret version, hvor nogle af projektets delprojekter er skåret fra eller reduceret – fx i kapacitet. Dette kan vises ved beregning af relevante alternativscenarier"*

Samfundsøkonomi i større sammenhængende net

Jf. afsnit 2.2.1 i vejledningen lægges der op til, at kommunerne og fjernvarmeselskaberne i fællesskab udarbejder varmeplan for hele det sammenhængende net.

KL mener, at det skal fremgå meget tydeligt af vejledningen, at der er tale om en anbefaling.

Det vil blive en kæmpe stor opgav for kommunerne, at skulle lave den form for tværkommunal varmeplan for det sammenhængende net, som Energistyrelsen lægger op til. Det vil ligeledes kræve et stort koordineringsarbejde.

Opstilling af referencescenarie

I afsnit 2.4.1 fremgår det *"Dog kan det være mere retvisende at antage, at nogle husstande vil skifte forsyning, fx hvis den eksisterende ikke længere er lovlig, hvilket fx kan gøre sig gældende ved individuelle oliefyr, eller hvis der er et økonomisk incitament og en villighed til at skifte fx til en individuel varmepumpe"*. Betyder dette, at det er muligt at lave en reference med en andel som skifter væk fra naturgas i undersøgelsesperioden? Hvis ja, skal dette beskrives tydeligere, samt hvor stor må denne andel være og hvordan andelen skal beregnes?

Opstilling af relevante alternativer

I afsnit 2.4.2 står der *"Hvis det vælges ikke at inkludere beregninger for tilsyneladende relevante alternativer i projektforslaget, som det ellers kræves i projektbekendtgørelsen (fx kollektive eller individuelle eldrevne varmepumper, udnyttelse af overskudsvarme og kraftvarmeanlæg), skal det fremgå af projektforslaget, hvorfor det ikke er relevant at belyse samfundsøkonomien ved disse alternativer"* Lige før dette afsnit og i projektbekendtgørelsen står der at man skal have kraftvarme med under visse forudsætninger og det samme med individuel forsyning, men nu kan man undlade dem, så længe der beskrives hvorfor. KL er indforstået med, at der er to løsninger, men det kræver at der tilføjes *"skal som udgangspunkt"* og der oplistet eksempler på hvornår det er muligt at undlade.

Scenarier der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel

KL mener, at forskellen på konverteringstaksten og tilslutningstaksten og udskiftningsforløbet bør beskrives tydeliger.

Dato: 24. maj 2021

Sags ID: SAG-2021-02549
Dok. ID: 3087702

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 6

Under afsnit 2.5.1 fremgår det at ”Konverteringstakten til fjernvarme i projektet og til individuel VE-forsyning (som minimum individuelle varmepumper) i de relevante alternativer skal være den samme”. På side 12 under afsnit 2.8, fremgår det at ”Udskiftningsforløbet i referencen og tilslutningstaksten i projektscenariet kan være forskellige, da de privatøkonomiske incitamenter kan være forskellige i de forskellige scenarier”. Dette kan virke forvirrende og derfor ønskes en yderligere beskrives som anført oven for.

Tilslutnings- og udskiftningsforløb

I tilfælde, hvor det er svært at fremskaffe dokumentationen for tilslutningstakten beskrevet i afsnit 2.8, er det KL's vurdering, at det bør beskrives hvor meget der skal gås i dybden med dokumentationen for villighed til at skifte, samt hvornår en sådan dokumentationen er tilstrækkelig?

Nettoafgiftsfaktor

KL foreslår, at henvisningen til Finansministeriets nøgletalskatalog i afsnit 3.1.4 ændres fra ”...Dvs. justeres, med forudsætningerne fra Finansministeriets Nøgletalskatalog fra 2021, med en faktor 1,28” til ”dvs. justeres, med forudsætningerne fra Finansministeriets Nøgletalskatalog som i 2021 havde en NAF 28 %, som giver en faktor 1,28.” Ellers lyder det som om, at det er nøgletalskataloget fra 2021 som skal anvendes, hver gang.

Beregning af Forvridningstab

På s.19 i afsnit 3.1.5 er der opstillet et eksempel på beregning af forvridningstab. Her fremgår det, at der er en forvridningsomkostning på 76.800 kr., men hvilket scenarie er omkostningen på? Er det på referencen eller projektet og hvordan håndteres tilskud til omkostningen?

Investeringsomkostninger

Som ovenfor nævnt er KL tilfreds med at Energistyrelsen har tydeliggjort rangordenen af data ved projektforslag, hvor faktiske data går forud erfaringsdata, der igen går forud teknologikatalogets data.

Dimensionering

KL er også tilfreds med at der er indsat et kort afsnit om dimensionering, da det virker til at have voldt en del problemer. KL er tilfreds med, at det er varmepumpeinstallatørerne selv der er med til konkret at dimensionere varmepumperne i forskellige projekter, hvilket gerne skulle føre til mindre uoverensstemmelser om korrekt dimensionering.

Det fremgår, at tilbuddet skal overholde gældende lovgivning, herunder DS 439 Norm for vandinstallationer og DS 469 Varme- og køleanlæg i bygninger. DS (Dansk standard) er efter KL's viden et betalingsprogram. Regner Energistyrelsen med at alle kommuner skal tilkøbe dette program således at de kan tjekke om dimensioneringen er foretaget korrekt? Eller der kan laves eksempler på hvordan det skal udregnes.

Markedsafdækning

Der er indsat et nyt afsnit, hvoraf det fremgår, at ved anvendelse af konkrete eller sammenlignelige tilbud skal der indhentes flere tilbud for at dokumentere, at de anvendte investeringsomkostninger mv. er repræsentative. Det samme gælder for nøgletal.

Dato: 24. maj 2021

Sags ID: SAG-2021-02549
Dok. ID: 3087702

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 6

KL synes umiddelbart, at det er en nyttig information for kommunerne at vide om det konkrete tilbud er repræsentativt. Men for at opgaven ikke skal blive for bekostelig og besværlig for fjernvarme, bør to tilbud opfylde kravet om at det er repræsentativt. Data fra bygningspuljen, må også med rette kunne opfylde kravet om repræsentativitet.

Usikkerhedsspænd

På side 21, under afsnit 3.2.1 er der angivet et eksempel, hvoraf det ikke fremgår hvordan Energistyrelsen kommer frem til et usikkerhedsspænd eller hvordan dette usikkerhedsspænd håndteres i den samfundsøkonomiske analyse? KL vil meget gerne have indsat et eksempel herpå eller en henvisning til hvor det kan findes?

Indregning af omkostningerne til nettilslutning, netforstærkninger eller andre udvidelser af netkapaciteten

Uder afsnit 3.2.1 fremgår det, at hvis et konkret projekt forudsætter ekstra investeringer i nettilslutning, netforstærkninger eller andre udvidelser af netkapaciteten, skal disse omkostninger indregnes. Hvordan skal man håndtere denne investering i analysen? Er det projektforsiller der skal få et overslag herpå fra det lokale netselskab eller har Energistyrelsen nogle standard tal for det?

Elpriser

KL vil gerne have at der er konkrete anvisninger til prissætning for emissioner, ligesom det fremgår, at der allerede er *konkrete anvisninger til prissætning af el på tidspunkter, hvor elprisen er særligt høj eller lav, se afsnit 3.2.4*

Beregning af nutidsværdi og sammenligning af alternativer

I afsnit 4.0 henvises der til *"lavest mulige samfundsøkonomiske (netto)omkostninger"*. KL vil gerne have at Energistyrelsen definere betydningen af "samfundsøkonomiske (netto)omkostninger"

Beregning af følsomheder

KL vil gerne påpege, at der er en uoverensstemmelse mellem vejledningen og selve projektbekendtgørelsen vedr. indholdet af følsomhedsberegninger, herunder CO2-priser.

Det fremgår af afsnit 5.2, at *"Som udgangspunkt bør der altid foretages følsomhedsberegninger med højere og lavere bud på:*

- *Investerings- og driftsomkostninger*
- *Brændsels- og elpriser*
- *CO2-priser"*

I projektbekendtgørelsen (BEK nr. 818 af 04/05/2021) står der *"Vurderingerne skal indeholde følsomhedsanalyser af konsekvenserne af de centrale parametre, herunder:*

- *Idriftsættelsestidspunkt*
- *Investeringsomkostninger*
- *El- og brændselspriser m.v."*

Energistyrelsen bør sørge for overensstemmelse mellem vejledningen og projektbekendtgørelsen.

Dato: 24. maj 2021

Sags ID: SAG-2021-02549
Dok. ID: 3087702

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 6

Dato: 24. maj 2021

Sags ID: SAG-2021-02549
Dok. ID: 3087702E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 6 af 6Manglende henvisning til tillæg og vejledning fra Finansministeriet

Energistyrelsen henviser i samme afsnit til et tillæg og en vejledning fra Finansministeriet hvoraf det fremgår, at ”Specifikt for CO2-priser har Finansministeriet med et tillæg indført krav om, at der, som en del af det samfundsøkonomiske resultat, også skal præsenteres følsomhedsberegninger ved brug af andre CO2-priser end de centrale nøgletalsværdier.”

KL vil gerne bede Energistyrelsen om at refererer til hvilket tillæg og vejledning der er tale om.

Følsomhedsanalyse af idriftsættelsestidspunkt

KL er positiv i forhold til den nye følsomhedsanalyse, da det giver god mening at undersøge om, man kan opnå fordele ved at tænke andre projekter ind i planlægningen. KL skal dog gøre opmærksom på, at fjernvarmeselskabernes frist på 5 år til at udrulle fjernvarme forlænges med samme tid som projektet er på ”standby”

Fodnoter

Alle fodnoterne skal opdateres i forhold til den nye vejledning. Derudover bør Energistyrelsen overveje at sætte projektbekendtgørelsens paragraffer ind også, så man kan se hvad der referere til.

Har I spørgsmål til ovenstående eller behov for uddybning, er I velkommen til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Maja Clemmensen
Specialkonsulent
KL's Center for Klima og Erhverv